

YTTRANDE

2013-05-06 SOU 2013:7

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Synpunkter på statens offentliga utredning Skärpningar i vapenlagstiftning.

Nedanstående yttrandet har skett i samråd med Göta Vapenhistoriska sällskap.

Sammanfattning

Även om våra synpunkter främst berör vapen som innehas för samlarändamål så anser vi att utredningens underlag är så dåliga att förslagen som presenteras, i sin helhet bör avslås. På andra punkter än de som berörs i vårt yttrande ställer sig Svevap bakom Svenskt Forums remissvar.

Synpunkter på författningsförslaget

Tidsbegränsade licenser

- Enligt förslaget om ändring av lydelsen i 2 kap. 6 a § så anser vi att även tillstånd för innehav av helautomatiska vapen för samlingsändamål skall undantas från regeln om tidsbegränsning. Då samling normalt är en livslång verksamhet så finner vi inget skäl till att vissa delar av en samling omprövas vart femte år.

Magasin till hel- och halvautomatiska vapen

- Vi föreslår även ett tillägg till 2 kap 8§ så att även samlingsändamål och inte bara skjutning, undantas från bestämmelsen om särskilt tillstånd för magasin om en sådan ordning införs.
- Förslaget om övergångsbestämmelser avviker kraftigt mot hur tidigare lagstiftning hanterat frågan, då nya vapen/vapendelar belagts med tillståndsplikt. Det exempel som ligger närmast till hands är hur start- och signalvapen i 1988 år vapenlag blev tillståndspliktiga. Då förblev det lagligt för de personer som redan innehade sådana vapen även sedan lagen trätt i kraft 1988-01-01. Samma förförande gällde även när vapen som gjorts varaktigt obrukbara och vissa luft och fjäderdrivna vapen belagts med tillståndsplikt.
- Förstalaget i sin nuvarande utformning riskerar att kriminalisera personer på grund av ren oaktsamhet då det kan förmodas att många av de som har magasin idag inte känner till det

pga. att de ligger bortglömda på någon vind. Magasin har ju avyttrats i stora mängder från försvarsmakten och från avvecklade driftvärn.

- Licenskravet innebär att ägare av magasin som inte omfattas av undantaget i förslaget riskerar stora merkostnader då det är troligt att det stora flertalet som idag äger magasin inte är vapenägare i övrigt. Från ett samlarperspektiv så ser vi stora risker med att föremål som har ett kulturhistoriskt värde förstörs eller lämnar landet då de magasin som finns blir svårare att överlåta.
- Om lagförslaget trots allt genomförs, så förutsätter vi att samling är ett av de skäl som tillstånd för innehav av magasin godkänns för.
- Vilken del av magasinet är det som blir tillståndspliktigt? Med den nuvarande lydelsen så är delarna som ett magasin består av licensfria och endast när de är ihopmonterade blir de tillståndspliktiga.
- Då det med stor sannolikhet rör sig om väldigt många personer som kan behöva söka licens för innehav av magasin så det resonemang som fördes kring start- och signalvapen applicerbara även här dvs att för de som redan innehar den typ av magasin som kan komma att omfattas av tillståndsplikt får fortsätta att inneha dessa utan att söka tillstånd.
- Förslaget i sin nuvarande utformning har heller inte tagit ställning till inlösen av magasin för de som inte önskar eller kan få tillstånd. 100 000 magasin är en konservativ beräkning av antalet. Dels är siffran beräknad på hur många personer som innehaft vapen i tjänsten eller varit del av hemvärdet eller annan frivillig försvarsorganisation, där det kan tänkas att något enstaka k-pist-, pistol- eller automatkarbinsmagasin kan finnas kvar. Läger man där till alla avvecklade driftvärn och alla de som varit och är pistolskyttar och kan tänkas ha kvar magasin till vapen de inte längre innehar. Så är siffran tämligen rimlig. Då kostnaden för magasin varierar kraftigt från några tiotals kronor till flera tusen så innebär det att kostnaderna för att genomföra det nuvarande förslaget blir betydande. Räknat på ett snitt av 300 kronor per magasin så blir kostnaden för staten 30 miljoner kronor. Denna fråga är inte överhuvudtaget på ett tillfredställande sätt utred i kap. 8 *Förslagets konsekvenser*.

Ytterligare restriktioner av hel- och halvautomatiska vapen

Förslaget riktar sig särskilt mot hel- och halvautomatiska vapen med motivering att dessa är särskilt populära bland kriminella samt att de är extra farliga. Men det underlag som åberopas som stöd för det resonemanget är mycket dåligt underbyggt. Hade utredningen tagit del av den forskning som finns på området så hade man funnit att helautomatiska vapen förekommer mycket sällan vid brott och halvautomatiska gevär i princip aldrig. Inga av de vapentyper som omfattas av ytterligare regleringar har någonsin använts vid brott. Resonemanget om att förbjuda skytte med kulsprutepistol för att på så sätt minska tillgången på dessa vapentyper bland kriminella stämmer inte med empirin. Erik Lakomaas "Safe Storage and Thefts of Firearms in Sweden: An Empirical Study" studie från 2012 visade att det endas stulits en kulsprutepistol från en privatperson under en period på 8 år i hela landet. Tar man även hänsyn till Björn Hagelins forskning från studien "Skjutvapen använda i brott i Sverige 2000-2010" så visar det sig att endast enstaka vapen som används vid brott har ett legalt civilt ursprung. I kategorin dödligt våld med skjutvapen så förekom det inga automatvapen under perioden 2000 till 2010. Hela 67% av de vapen som användes vid dödligt våld var pistoler eller revolverar.

Utöver att denna kategori av vapen är mycket ovanliga i kriminella sammanhang så är det även nästan omöjligt att avgöra hur många halvautomatiska vapen som det finns licens för i Sverige då det på äldre licenser inte anges laddtyp.

Förslaget är även märkligt då det på marknaden inte existerar några vapen som kan omfattas av den nya lagen om tidsbegränsade licenser på halvautomatiska gevär för ändamålet målskjutning. Det hade varit lämpligare att skriva att licenser för halv automatiska gevär inte får beviljas för målskjutnings ändamål då det är den praktiska innebörden av förslaget.

Stockholm 2013-06-25

Peter Baltzer

Michael Eriksson

Ordförande

Sekreterare